

ABSTRAKT

Diplomová práce se věnuje tématu postavení věřitelů zůstavitele v pozůstalostním řízení, které prošlo s úpravou aktuálního občanského zákoníku velkou změnou. Úprava dědického práva a s tím i postavení věřitelů v pozůstalostním řízení za dob socialismu byla tristní, proto bylo této změny potřeba. Možnosti věřitele v ochraně jeho pohledávek v případě skonu dlužníka byly rozšířeny pomocí mnoha nových i staronových institutů. Společně s tím byla rozšířena i odpovědnost dědiců za dluhy zůstavitele. V rámci diplomové práce jsou zpracovány názory odborné veřejnosti, které jsou velice často odlišné, či dokonce zcela protichůdné. Součástí práce je analýza těchto názorů a hledání vhodného východiska. Práce je členěna do šesti kapitol. První pojednává o právu dědickém jakožto absolutním majetkovém právem, tedy právem, jež působí *erga omnes*. Zároveň vymezuje pojmový rozdíl mezi dědictvím a pozůstalostí, které byly do občanského práva zavedeny s účinností občanského zákoníku. Kapitola druhá se věnuje genezi přechodu dluhů zůstavitele na dědice a postavení věřitelů v dobách minulých. Historická kapitola shrnuje úpravu hmotněprávní i procesněprávní, bez které by celé dědické (dnes pozůstalostní) řízení nebylo možné. Stěžejní třetí kapitola analyzuje možnosti věřitelů pro ochranu jejich pohledávek. Postupně jsou v rámci této kapitoly rozebrány jednotlivé instituty, sloužící k lepšímu postavení věřitelů při smrti jejich dlužníka. Čtvrtá kapitola nastiňuje účastenství věřitelů a kroky dědiců, správce pozůstalosti, či jiných osob v rámci řízení o pozůstalosti, díky kterým se věřitelé o probíhající řízení mohou dozvědět a stát se tak jeho součástí. Současně jsou rozebrány některé druhy pohledávek, se kterými bývají často spojeny nepříjemnosti. Předposlední kapitola se věnuje postavení dědiců a jejich možnostem, jak naložit s dědictvím, mají-li podezření, že je pozůstalost předlužena, nemají o ni žádné informace, případně jsou pouze ostražití a chtějí chránit svůj majetek. V této kapitole je také věnován prostor odúmrti, tedy odpovědnosti státu jakožto dědice za dluhy zůstavitele. Finální kapitola diplomové práce pojednává o likvidaci pozůstalosti jakožto hlavním způsobu vypořádání s předluženou pozůstalostí. Cílem bylo zmapovat postup celým likvidačním řízením a osud pohledávek věřitelů dlužníka, jehož pozůstalost jest předlužená.